

Kainuun ELY-keskus

kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

PL 115

87101 Kajaani

Viite: KAIELY/78/2022

LAUSUNTO PUOLANGAN UKONKANKAAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Winda Energy Oy suunnittelee Puolangan kunnan länsiosaan Ukonkankaan alueelle pinta-alaltaan noin 1 340 hehtaarin tuulivoimapuistoa. Alue sijaitsee noin 13,5 km Puolangan keskustasta lounaaseen. Vaalan kunnanrajaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaan on etäisyyttä noin 6 km. Toteutettavien voimaloiden kokonaiskorkeus on noin 320 metriä ja yksikköteho 6-10 MW. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

- Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.
- Vaihtoehto VE1: Puolangan Ukonkankaan alueelle rakennetaan 15 tuulivoimalaa.
- Vaihtoehto VE2: Puolangan Ukonkankaan alueelle rakennetaan 12 tuulivoimalaa.

Sähkönsiirron osalta on arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

- SVE1a ja -b: Valtakunnan verkkoon liittyminen toteutetaan rakentamalla hankealueelta noin 32,2–33,1 km pituinen 400 kV voimajohto OX2:n sähköasemalle Pontemaan. Voimajohto kulkisi Puokion kylän kautta Pieni Saukosuolle, jonka jälkeen joko Nuanjärven pohjoispuolelta (SVE1a) tai eteläpuolelta (SVE1b).
- SVE2a ja -b: Valtakunnan verkkoon liittyminen toteutetaan rakentamalla hankealueelta noin 25,9–26,5 km pituinen 400 kV voimajohto Lumimäen sähköasemalle. Sähkönsiirron osalta SVE2 liittyminen toteutetaan yhteistyössä Metsähallituksen Hirvivaara-Murtiovaara ja Koirakankaan tuulivoimapuistojen kanssa. Voimajohto kulkisi hankealueelta kaakkoon Iso Koirasuon itäpuolelle, jonka jälkeen linjaus suuntautuisi lounaaseen Lumimäen sähköasemalle saakka. Voimajohtoon alkupäähän on arvioitu kaksi alavaihtoehtoa SVE2a ja SVE2b.

Kainuun liitto on antanut lausunnon Puolangan Ukonkankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 23.6.2022.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA-selostus)

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu selkeästi ja siinä on huomioitu Kainuun liiton YVA-ohjelmasta antama lausunto sekä voimassa oleva maakunta-kaavatilanne. On hyvä, että sähkönsiirron vaihtoehtoja on suunniteltu yhteistyössä muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Ukonkankaan tuulivoimahankkeen molempien tuulivoimaloiden toteutusvaihtoehtojen aluerajaus sijaitsee pääosin Kainuun voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetun Ukonkankaan tv-31 tuulivoimaloiden alueella. Kainuun liitto toteaa, että hankkeen osayleiskaavaprosessissa on tarpeen tuoda esille osayleiskaavan suhde ja mahdollinen täsmentyminen maakuntakaavaan.

Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien rajalla ja sen ympäristössä on suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita, joilla voi olla yhteisvaikutuksia tuulivoiman ja sähkönsiirron osalta. Ukonkankaan tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä on tunnistettu, että hankkeesta kohdistuu suuria kielteisiä yhteisvaikutuksia mm. petolintuihin ja maisemaan. Lisäksi hankkeesta kohdistuu suuria kielteisiä vaikutuksia yhdysteihin 8832 ja 19095, mikäli eri tuulivoimahankkeiden rakentaminen tapahtuu samaan aikaan. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahanketta suunniteltaessa huomioidaan muut lähialueelle suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ja niiden yhteisvaikutukset ja esitetään keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi yhteistyössä muiden alueen tuulivoimatoimijoiden kanssa. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on erityisesti huomioitava vaikutukset ihmisiin, maisemaan, linnustoon (mm. suuret päiväpetolinnut), eläimistöön (mm. susi, metsäpeura) sekä huomioida eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutus radiojärjestelmiin sekä säätutkahavaintojen ennustettavuuteen. Lisäksi maakuntakaavaa tarkemmassa suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon nykyiset toimivat ekologiset yhteydet sekä vahvistaa heikkoja yhteyksiä tarkempien selvitysten ja mm. voimalasijoittelun avulla.

YVA-selostuksessa todetaan, että hankealueen muutoksia ovat ohjanneet myös Metsähallituksen kanssa käydyt keskustelut sekä maakuntakaavaehdotusvaiheen Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 rajattu alue, joka sai lainvoiman 12.12.2023 merkinnällä tv-31. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että 12.12.2023 hyväksytty Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 ei ole vielä lainvoimainen. Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Kainuun liitto korostaa avoimen tiedottamisen ja vuoropuhelun sekä eri kanavien viestimisen tärkeyttä kaikissa tuulivoima-alesuunnittelu- ja toteuttamisvaiheissa. On tarpeen, että tuulivoimahankkeen toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia lievennetään tai poistetaan.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa YVA-selostuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

